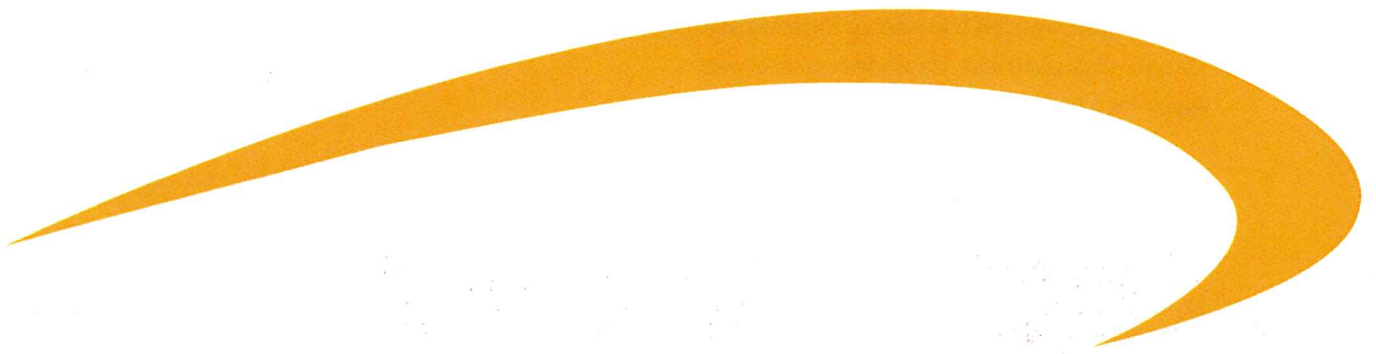

MANDAL KOMMUNE

REGNSKAP 2019

INNHOLDSFORTEGNELSE:

TEKST

ÅRSBERETNING Leveres senere

ØKONOMISKE OVERSIKTER:

REGNSKAPSSKJEMA 1A - DRIFTSREGNSKAPET 2019

REGNSKAPSSKJEMA 1B - DRIFTSREGNSKAPET 2019

REGNSKAPSSKJEMA 2A 2B - INVESTERINGSREGNSKAPET 2019

Økonomisk oversikt driftsregnskapet

Økonomisk oversikt investeringsregnskapet

Økonomisk oversikt balanseregnskapet

Balanseregnskap med merknader

NOTER:

Note nr. 1	REGNSKAPSPRINSIPPER
Note nr. 2	PENSJONSFORPL/-MIDLER OG PREMIEAVVIK - FORKLARINGER
Note nr. 3	KAPITALKONTO
Note nr. 4	ARBEIDSKAPITALEN
Note nr. 5	EGENKAPITAL
Note nr. 6	ANLEGG OG LANGSIKTIG GJELD
Note nr. 7	GARANTIER GITT AV KOMMUNEN
Note nr. 8	FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER
Note nr. 9	FINANSIELLE OMLØPSMIDLER
Note nr. 10	FOND
Note nr. 11	INTERKOMMUNALT SAMARBEID OG IKS
Note nr. 12	FORDRINGER OG GJELD KOMMUNALE FORETAK, IKS OG SAMARBEID
Note nr. 13	SELVKOSTTJENESTER
Note nr. 14	SPEKIFIKASJON REGNSKAPMESSIG MER-/MINDREFORBRUK DRIFT
Note nr. 15	SPEKIFIKASJON UDEKKET/DISPONIBELT INVESTERINGSREGNSKAPET
Note nr. 16	KOMMUNENS SKATTEINNTEKTER OG RAMMETILSKUDD
Note nr. 17	ANLEGGSMIDLER
Note nr. 18	AVDRAG PÅ GJELD
Note nr. 19	KOMMUNENS GJELDSFORPLIKTELSER - TYPE GJELD OG LÅNGIVERE
Note nr. 20	RENTEBYTTEAVTALER PÅ LÅN
Note nr. 21	ANALYSE
Note nr. 22	LØNNRÅDMANN/ ORDFØRER OG REVISJONSUTGIFTER
Note nr. 23	SPEKIFIKASJON AV STØRRE INVESTERINGSPROSJEKTER/ INFRASTRUKTURPROSJEKTER
Note nr. 24	OVERSIKT OVER LEGATER
Note nr. 25	MELLOMVÆRENDE MELLOM KOMMUNER SOM SLÅR SEG SAMMEN

MANDAL KOMMUNE
REGNSKAPSSKJEMA 1A - DRIFTSREGNSKAPET 2019

Tekst	Regnskap 2019	Revidert budsjett 2019	Vedtatt budsjett 2019	Regnskap 2018
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER				
Skatt på inntekt og formue	-413 446 333	-403 072 000	-395 572 000	-398 288 052
Ordinært rammetilskudd	-486 609 955	-486 372 000	-486 372 000	-465 054 310
Eiendomsskatt annen eiendom	0	0	0	0
Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger	-48 786 324	-48 750 000	-47 750 000	-47 745 777
Momskompensasjon fra driftsregnskapet (2018)	0	0	0	-22 440 783
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	-52 977
Andre generelle statstilskudd	-7 247 106	-9 008 775	-10 088 775	-6 040 570
Sum frie disponible inntekter	-956 089 717	-947 202 775	-939 782 775	-939 622 469
FINANSINNEKTER/-UTGIFTER				
Renteinntekter og utbytte	-28 043 065	-23 458 055	-19 830 000	-24 694 114
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-23 869	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	25 469 901	25 200 000	26 500 000	21 780 714
Motpost kapitalkontoer vann-/avløp-/forvaltningssekt	0	0	0	-12 581 901
Justeringer - endring prinsipp 1A	0	0	0	1 774 904
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	19 882
Avdrag på lån	50 500 000	50 500 000	50 500 000	47 500 000
Netto finansinntekter/-utgifter	47 902 968	52 241 945	57 170 000	33 799 485
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER				
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbru	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	23 520 789	23 520 789	22 414 076	34 507 599
Til bundne avsetninger	436 326	0	0	83 772
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-15 106 713	-15 106 713	0	-11 862 277
Bruk av ubundne avsetninger	-37 103 104	-44 103 104	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-476 689	-3 450 435	-3 450 435	0
Netto avsetninger	-28 729 391	-39 139 463	18 963 641	22 729 095
FORDELING				
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0
Til fordeling drift	-936 916 141	-934 100 293	-863 649 134	-883 093 889
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	925 767 990	934 100 294	863 649 135	867 987 176
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-11 148 151	0	0	-15 106 713

REGNSKAPSSKJEMA 1B - DRIFTSREGNSKAPET 2019

Fordelt slik til enhetene	Regnskap 2019	Revidert budsjett 2019	Vedtatt budsjett 2019	Regnskap 2018
Bydrift	58 125 464	60 949 145	57 651 835	65 671 965
Teknisk forvaltning	7 217 497	6 580 968	6 176 893	8 250 841
Kultur	20 724 719	19 448 345	18 682 602	24 661 860
BYUTVIKLING	86 067 681	86 978 458	82 511 330	98 584 666
Barnehager	129 059 179	127 919 206	126 745 566	124 423 646
Furulunden skole	40 686 562	40 756 851	35 551 484	36 997 717
Ime skole	31 398 179	31 439 886	27 700 585	28 554 745
Frøysland skole	21 500 949	21 644 928	19 582 887	20 078 723
Holum skole	15 142 587	15 300 216	13 756 515	14 431 814
Blomdalen ungdomskole	29 531 115	29 482 104	28 658 008	29 056 060
Vassmyra ungdomskole	25 422 196	26 135 532	24 735 559	25 286 811
Skole felles	9 865 255	10 335 940	20 089 784	18 610 699
PP-tjenesten	5 183 522	5 183 340	5 216 662	5 175 663
Kvalifisering	1 929 140	1 929 279	3 148 437	1 185 738
OPPVEKST	309 718 685	310 127 282	305 185 487	303 801 616
Familiens hus	59 074 565	57 867 605	56 008 929	54 332 628
NAV	18 531 074	21 370 793	21 513 563	17 941 451
Helso og omsorg	36 323 903	37 674 992	36 822 957	34 942 704
Institusjons- og forebyggende tjenester	91 514 718	90 730 639	91 449 135	92 923 201
Miljøterapeutiske tjenester	71 407 294	68 665 678	65 183 925	65 573 976
Hjemmebaserte tjenester	143 407 106	138 114 982	123 208 309	128 590 497
HELSE OG OMSORG	420 258 661	414 424 689	394 186 818	394 304 457
Tjenestetorget	10 173 716	10 386 532	10 140 568	12 071 047
IKT	11 203 382	12 324 359	13 324 359	10 590 759
Ansvar 1700/1710	5 975 850	7 305 225	7 235 225	5 532 013
Sentraladministrasjon	21 812 285	21 387 026	20 843 057	21 405 727
Ansvar 1600/1650	42 423 881	50 524 632	36 085 081	36 752 400
STAB	91 589 115	101 927 774	87 628 290	86 351 947
Premieavvik og diverse fellesutgifter	27 942 952	24 993 826	-2 963 000	-15 055 510
Endring prinsipp 1A	1 339 048	-4 351 736	-2 899 791	0
Motpost kapitalkontoer vann-/avløp-/forvaltningssekt	12 885 228	12 520 000	11 520 000	0
PREMIEAVVIK OG DIVERSE FELLEUTGIFTER	29 281 999	20 642 090	-5 862 791	-15 055 510
	936 916 141	934 100 293	863 649 134	867 987 176

Mandal 15. februar 2020

Kyrre Jordbakke
 Rådmann

Elin B Walvik
 Regnskapsansvarlig

MANDAL KOMMUNE
REGNSKAPSSKJEMA 2A - INVESTERINGSREGNSKAPET 2019

	Regnskap 2019	Revidert budsjett	Vedtatt budsjett	Regnskap 2018
Investeringer i anleggsmidler	186 763 915	194 912 469	174 316 000	115 219 884
Utlån og forskutteringer	62 188 494	60 000 000	60 000 000	59 594 340
Kjøp av akser og andeler	3 781 076	3 781 676	3 400 000	3 196 404
Avdrag på lån	19 980 454	16 600 000	16 600 000	29 497 360
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsetning	24 077 037	0	0	13 798 655
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	296 790 975	275 294 145	254 316 000	221 306 643
FINANSIERT SLIK:				
Bruk av lånemidler	-210 475 350	-212 594 514	-182 443 000	-131 274 643
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-303 433	-4 000 000	-4 000 000	-13 700 278
Tilskudd til investeringer	-8 062 500	-8 200 000	-7 000 000	-2 346 627
Kompensasjon for merverdiavgift	-27 280 003	-28 452 293	-25 873 000	-10 389 685
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-29 706 881	-16 600 000	-31 600 000	-45 492 983
Andre inntekter	-3 505 967	0	0	0
SUM EKSTERN FINANSIERING	-279 334 134	-269 846 807	-250 916 000	-203 204 216
Overført fra driftsregnskapet	0	-150 000	0	-210 000
Bruk av avsetninger	-17 456 841	-5 297 338	-3 400 000	-17 892 427
SUM INTERN FINANSIERING	-17 456 841	-5 447 338	-3 400 000	-18 102 427
SUM FINANSIERING	-296 790 975	-275 294 145	-254 316 000	-221 306 643
UDEKKET/UDISPONERT	0	0	0	0

REGNSKAPSSKJEMA 2B

Konto	Tekst	Regnskap 2019	Revidert budsjett 2019	Avvik fra budsjett 2019
70070001	Vannanlegg 2007 - 2018	13 738 397	10 442 664	-3 295 733
70070012	Frøyslandsmøen - vann	924	0	-924
70070013	Ny vannledning - Skadberg - Frøysland	11 933 181	0	-11 933 181
70080000	Avløpsplan	0	6 485 333	6 485 333
70080003	Lindland - Mønen - avløp	1 100	0	-1 100
70080006	Kanten - Lindland - avløp	9 525	0	-9 525
70080012	Grønvika renseanlegg - tak over prosessdel	1 328 901	0	-1 328 901
70080013	Ombygging av avløpspumpestasjon P9 (O. Isaachsensgt.)	-3 019	0	3 019
70080016	Ombygging P20 avløpspumpestasjon	657 281	0	-657 281
70080019	P16 Hollendergata - ombygging	3 312 450	0	-3 312 450
70080020	Båthus Kvisla	500 000	0	-500 000
AD	VA-prosjekter	31 478 742	16 927 997	-14 550 745
90020008	Frøysland idrettshall	38 959 340	40 393 847	1 434 507
90020009	Vassmyra ungdomsskole	46 260 693	56 000 000	9 739 307
90030006	Forprosjekt helsehus	1 968 957	2 000 000	31 043
90070027	Veilys - utskifting veilysarmaturer	3 113 059	2 895 533	-217 526
90070035	Tannklinikken - renovering 2017	39 720	120 000	80 280
90080009	Rekkefølgekrav - Idrettshall Holum	1 242 720	1 249 072	6 352
90080010	Promenade og lekeareal "Slippen"	4 767 667	5 489 701	722 035
90080022	Utbyggingsavtale - promenade Malmø Hotel	24 500 320	24 520 346	20 026
90090001	Skinsnesheia felt B7 (B&E)	557 226	467 216	-90 010
B	Bydrift	121 409 701	133 135 715	11 726 014

Konto	Tekst	Regnskap 2019	Revidert budsjett 2019	Avvik fra budsjett 2019
70020000	Skoleutredning/strakstiltak	1 820 131	1 955 074	134 943
70070000	Utskiftning bil- og maskinpark	819 812	1 077 665	257 853
90010005	Universell utforming Bystyresalen, utvendig rampe	1 014 805	1 335 528	320 723
90010006	Mandal sykehus - nytt SD-/brannvarslingsanlegg	595 171	1 948 234	1 353 063
90020017	Skjebstad barnehage - renovering kjøkken 2019	358 057	320 646	-37 411
90020018	Frøysland barnehage, nytt kjøkken 2019	362 286	0	-362 286
90030004	Ladestasjoner Omsorgssentre (brannavvik)	498 058	450 000	-48 058
90030018	Utbedringstiltak infrastruktur heldøgns omsorgstjenester	264 765	1 200 000	935 235
90030022	Mandal Sykehjem - samlokalisere hjemtjenesten/nytt kjøkken (Jfr. 90030024)	371	0	-371
90030024	Omlegging fra institusjons- til heldøgns omsorgsplasser (Se også 90030022)	1 387 557	1 500 000	112 443
90060008	Gummigranulat - forhindre spredning	3 610 339	3 752 233	141 894
90060009	Idrettsparken - reetablere gjerde - HMS-tiltak	587 544	600 000	12 456
90060010	Budokka - planleggingsmidler - sikre gjennomføring	0	50 000	50 000
90060011	Buen - ombygging foaje	1 980 826	2 000 000	19 174
90070001	Nyasfaltering kommunale veier	574 423	500 000	-74 423
90070002	Rassikring kommunale eiendommer	575 540	414 123	-161 417
90070003	Rassikring Uranienborg	258 563	0	-258 563
90070006	Enøk tiltak - nye	580 529	1 312 175	731 646
90070015	Lekeplasser	231 125	200 000	-31 125
90070017	Festivalstrøm - Bryggegata - etablert 2018	-98 242	0	98 242
90070029	Oppgradering grøntarealer institusjoner	72 469	170 000	97 531
90070042	Utskifting oljekjeler til fornybare oppvarmingskilder (off. pålegg)	341 561	1 000 000	658 439
90070043	Kikkert (forvaltning)	0	500 000	500 000
90070044	Parkeringsplass Skjernøy	0	150 000	150 000
90070045	Tjortedal - eiendom til rekreasjon (Daleveien 334)	1 435 525	1 500 000	64 475
90070046	Oppgradering lekeplass Kvisla barnehage	361 006	0	-361 006
90080011	Balløkke Skinsnesheia	2 550 370	3 000 000	449 630
90080016	Utbyggingsavtale Lande	64 427	0	-64 427
90089000	Utbyggingsavtale Skinsnes gård - justeringsrett - mva.komp. (2012)	24 833	0	-24 833
90089002	Utbyggingsavtale Ronatunet - justeringsrett - mva.komp. (2014)	64 658	0	-64 658
90089004	Utbyggingsavtale Skinsnesheia B19 og B20- justeringsrett - mva.komp	97 259	0	-97 259
90089006	Utbyggingsavtale Rona Villa - justeringrett - mva.komp (2016)	12 647	0	-12 647
90089008	Utbyggingsavtale Torjusheia - justeringsrett mva.komp. (2018)	199 977	0	-199 977
90089010	Utbyggingsavtale Skinsnesheia B18 - justeringsrett mva.komp (2015 - c	828 270	0	-828 270
90089011	Utbyggingsavtale Skinsnesheia B18 - jussteringsrett mva (2015 - overt	721 437	0	-721 437
90090011	Høgevarden Skjernøy (gnr. 23/96) - areal	50 151	0	-50 151
BB	Mindre prosjekter - alle enheter	22 246 250	24 935 678	2 689 428
80001550	Søren Jaabæks vei 44	81 587	0	-81 587
80001560	Skarvøyveien 47, sek 11	1 574 132	0	-1 574 132
80001570	Annas vei 8, sek 5	1 514 267	0	-1 514 267
80001580	Annas vei 9c	2 443 644	0	-2 443 644
81000000	Flykningeboliger/utleieboliger	0	8 060 827	8 060 827
BC	Bydrift - boliger	5 613 630	8 060 827	2 447 197
1	BYUTVIKLING	180 748 323	183 060 217	2 311 894
90030016	Etableringskostnader trådløst internett/mobildekning HO	208 321	208 321	0
P	MANDAL SYKEHJEM	208 321	208 321	0
90030017	Velferdsteknologi: E-lås + montering hos brukere	357 001	1 443 931	1 086 930
R	HJEMMEBASERTE TJENESTER	357 001	1 443 931	1 086 930
3	HELSE OG OMSORG	565 322	1 652 252	1 086 930
70012000	IKT skolene	1 442 780	1 500 000	57 220
BD	IKT	1 442 780	1 500 000	57 220
90010902	Mandal kirke - ubedring (statsbudsjettet)	4 000 000	8 700 000	4 700 000
V	Sentraladministrasjonen	4 000 000	8 700 000	4 700 000
4	STAB	5 442 780	10 200 000	4 757 220
99000000	Finansiering investeringsprosjekter	7 488	0	-7 488
Y	Felles og finansiering	7 488	0	-7 488
9	FELLES OG FINANSIERING	7 488	0	-7 488
	INVESTERINGER I ANLEGGSMIDLER	186 763 913	194 912 469	8 148 556

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT 2019

KOSTRA ART	Tekst	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Vedtatt budsjett 2019	Regnskap 2018
	Driftsinntekter				
600	Brukerbetalinger	-35 828 705	-35 533 275	-35 638 200	-35 762 361
620-670	Andre salgs- og leieinntekter	-101 435 081	-99 534 970	-95 109 770	-96 389 035
700-780	Overføringer med krav til motytelse	-185 432 274	-155 458 004	-133 943 437	-178 285 083
800	Rammetilskudd	-486 609 955	-486 372 000	-486 372 000	-465 054 310
810	Andre statlige tilskudd	-70 155 281	-72 891 775	-79 109 423	-83 483 122
830-850, 880-895	Andre overføringer	-1 171 329	-755 000	-150 000	-535 437
870	Skatt på inntekt og formue	-413 446 333	-403 072 000	-395 572 000	-398 288 052
874	Eiendomsskatt "Verk og bruk"	0	0	0	0
875	Eiendomsskatt "Annenfast eiendom"	-48 786 324	-48 750 000	-47 750 000	-47 746 990
877	Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0
	Sum driftsinntekter	-1 342 865 282	-1 302 367 024	-1 273 644 830	-1 305 544 390
	Driftsutgifter				
010-089, 160-165	Lønnsutgifter	676 242 126	657 311 158	632 152 474	648 390 609
090-099	Sosiale utgifter	220 671 782	209 777 980	162 542 045	164 879 826
100-285 -(160-165)	Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon	164 326 954	160 875 354	141 706 102	165 988 960
300-380	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	195 931 250	182 964 592	183 888 973	185 458 931
400-490	Overføringer	69 963 303	86 202 056	82 584 516	68 512 310
590	Avskrivninger	66 311 168	68 999 852	69 999 852	67 839 420
290	Fordelte utgifter	-7 570 849	-1 800 000	-1 800 000	-5 348 879
	Sum driftsutgifter	1 385 875 734	1 364 330 992	1 271 073 962	1 295 721 177
	Brutto driftsresultat	43 010 452	61 963 968	-2 570 868	-9 823 213
	Finansinntekter				
900-905	Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-28 043 065	-23 458 055	-19 830 000	-24 694 114
909	Gevinst finansielle instrumenter (oml.midler)	-23 869	0	0	0
920-921	Mottatte avdrag på utlån	-230 379	0	0	-152 726
	Sum eksterne finansinntekter	-28 297 312	-23 458 055	-19 830 000	-24 846 839
	Finansutgifter				
500-501	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutg.	25 469 901	25 200 000	26 500 000	21 780 714
509	Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	19 882
510-511	Avdragsutgifter	50 500 000	50 500 000	50 500 000	47 500 000
520-521	Utlån (sosial- og næringsutlån)	2 052 739	1 628 055	1 000 000	2 037 248
	Sum eksterne finansutgifter	78 022 640	77 328 055	78 000 000	71 337 844
	Resultat eksterne finanstransaksjoner	49 725 327	53 870 000	58 170 000	46 491 005
990	Motpost avskrivninger	-66 311 168	-70 000 000	-70 000 000	-67 839 420
	Netto driftsresultat	26 424 612	45 833 968	-14 400 868	-31 171 628

KOSTRA ART	Tekst	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Vedtatt budsjett 2019	Regnskap 2018
	Interne finansieringstransaksjoner				
930	Bruk av tidligere års regnskapsm overskudd	-15 106 713	-15 106 713	0	-11 862 277
940	Bruk av disposisjonsfond	-40 136 045	-44 103 104	0	-1 203 951
950	Bruk av bundne driftsfond	-13 418 233	-11 087 939	-8 916 207	-11 392 188
	Sum bruk av avsetninger	-68 660 991	-70 297 756	-8 916 207	-24 458 415
570	Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	210 000
530	Dekning av tidl. års regnskapsm underskudd	0	0	0	0
540	Avsetninger til disposisjonsfond	23 520 789	23 520 789	22 414 076	34 507 599
550	Avsetninger til bundne driftsfond	7 567 439	943 000	903 000	5 805 731
	Sum avsetninger	31 088 228	24 463 789	23 317 076	40 523 330
580	Årets regnskapsmessige overskudd (mindreforbruk)	-11 148 151	0	0	-15 106 713

ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERING 2019

KOSTRA ART	Tekst	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Vedtatt budsjett 2019	Regnskap 2018
	Inntekter				
660-670	Salg driftsmidler og fast eiendom	-303 433	-4 000 000	-4 000 000	-13 700 278
600-650	Andre salgsinntekter	-3 505 967	0	0	0
700-780	Overføringer med krav til motytelse	-3 091 044	-1 000 000	-16 000 000	-29 097 089
729	Kompensasjon for merverdiavgift	-27 280 003	-28 452 293	-25 873 000	-10 389 685
810,00	Statlige overføringer	-4 524 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 230 627
830-895	Andre overføringer	-3 538 500	-7 200 000	-6 000 000	-1 116 000
900-905	Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0	0
	Sum investeringsinntekter	-42 242 946	-41 652 293	-52 873 000	-55 533 679
	Utgifter				
010-089	Lønnsutgifter	2 257	0	0	0
090-099	Sosiale utgifter	38	0	0	0
100-285	Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenes	154 812 744	0	0	100 299 856
300-380	Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjen	0	0	0	0
400-490	Overføringer	31 948 876	194 912 469	174 316 000	14 915 008
500-501	Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	5 020
690	Fordelte utgifter	0	0	0	0
	Sum Investeringsutgifter	186 763 915	194 912 469	174 316 000	115 219 884
	Finansstransaksjoner				
510-511	Avdrag på lån	19 980 454	16 600 000	16 600 000	29 497 360
520-521	Utlån	62 188 494	60 000 000	60 000 000	59 594 340
529	Kjøp av aksjer og andeler	3 781 076	3 781 676	3 400 000	3 196 404
530	Dekning av tidligere års udekkede merforbruk	0	0	0	0
548	Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0	0	0
550	Avsatt til bundne investeringsfondfond	24 077 037	0	0	13 798 655
	Sum finans- og finansieringstrans. (utbetalinger og avsetninger)	110 027 060	80 381 676	80 000 000	106 086 759
	Finansieringsbehov	254 548 029	233 641 852	201 443 000	165 772 964
	Dekket slik:				
910-911	Bruk av lån	-210 475 350	-212 594 514	-182 443 000	-131 274 643
929	Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0
920-921	Mottatte avdrag på utlån	-26 615 838	-15 600 000	-15 600 000	-16 395 894
930	Overført fra driftsregnskapet	0	-150 000	0	-210 000
970	Bruk av tidligere års udisponerte mindreforbruk	0	0	0	0
940	Bruk av disposisjonsfond	0	-858 000	0	0
948	Bruk av bundne driftsfond	-833 233	-320 646	0	0
950	Bruk av ubundne investeringsfond	-2 923 676	-2 923 676	-3 400 000	-3 196 404
958	Bruk av bundne investeringsfond	-13 699 933	-1 195 016	0	-14 696 023
	Sum finansiering	-254 548 029	-233 641 852	-201 443 000	-165 772 964
580	Udisponert i år				
980	Udekket i år	0	0	0	0

Kommentarer til investeringsregnskapet:

Investeringsregnskapet er et selvstendig regnskap som avsluttes særskilt. Dette regnskapet viser årets investeringsutgifter, finansielle investeringer slik som utlån, aksjekjøp, aksjesalg m.m og investeringer til eget bruk.

Videre vises hvordan investeringer m.v blir finansiert. Det skal fremgå hva som er fremmedkapital (eksterne lån), tilskudd, refusjoner og egenkapital. Hovedregel for hva som skal føres i investeringsregnskapet er anskaffelse av varige driftsmidler med en levetid på minst 3 år, og verdi på minst 100 000,-. Som det framgår har Mandal kommune i 2019 investert brutto 186,8 millioner i bygg og anlegg.

Det vises for øvrig til note 23 for oversikt over de største pågående investeringsprosjektene, og til investeringsregnskapets del 2B for oversikt over alle prosjekter i 2019.

ØKONOMISK OVERSIKT BALANSE 2019

KOSTRA				
KA	PITTEL	Tekst	2019	2018
		Eiendeler		
2.2		Anleggsmidler	3 621 450 371	3 398 123 922
2.27		Faste eiendommer og anlegg	1 617 212 697	1 497 875 280
2.24		Utstyr, maskiner og transportmidler	118 988 347	122 710 591
2.22		Utlån	294 155 024	257 121 428
2.21		Aksjer og andeler	217 186 602	213 405 526
2.20		Pensjonsmidler	1 373 907 701	1 307 011 097
2.1		Omløpsmidler	376 604 348	442 676 539
2.13		Kortsiktige fordringer	77 428 892	74 428 949
2.14		Konserninterne kortsiktiger fordringer	0	0
2.18		Aksjer og andeler	148 547	124 678
2.19		Premieavvik	27 186 825	58 847 540
2.10		Kasse, postgiro, bankinnskudd	271 840 085	309 275 373
Sum eiendeler			3 998 054 718	3 840 800 461

		Egenkapital og gjeld		
2.5		Egenkapital	-899 408 137	-905 773 344
2.56		Disposisjonsfond	-144 138 760	-160 754 016
2.51		Bundne driftsfond	-17 371 374	-24 082 376
2.53		Ubundne investeringsfond	-9 937 598	-12 861 274
2.55		Bundne investeringsfond	-28 433 400	-18 029 320
2.581		Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	4 940 154	4 940 154
2.580		Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	0	0
2.5950		Regnskapsmessig overskudd (mindreforbruk)	-11 148 151	-15 106 713
2.5900		Regnskapsmessig underskudd (merforbruk)	0	0
2.5960		Udisponert i investeringsregnskapet	0	0
2.5970		Udekket i investeringsregnskapet	0	0
2.5990		Kapitalkonto	-693 319 007	-679 879 799
		Gjeld:		
2.4		Langsiktig gjeld	-2 944 222 251	-2 770 155 328
2.40		Penjonsforpliktelse	-1 581 231 785	-1 511 339 442
2.41-2.42		Ihenderhaverobligasjonslån	-912 000 000	-839 000 000
2.43-2.44		Sertifikatlån	0	0
2.45-2.49		Andre lån	-450 990 465	-419 815 886
2.3		Kortsiktig gjeld	-154 424 331	-164 871 789
2.31		Kassekredittlån		
2.32		Annen kortsiktig gjeld	-154 424 331	-164 871 789
2.39		Premieavvik		
Sum egenkapital og gjeld			-3 998 054 718	-3 840 800 461

		Memoriakonti		
2.9		Memoriakonto	0	0
2.9100		Ubrukte lånemidler	16 090 888	51 911 205
2.9200		Andre memoriakonti	-377 458	-872 334
2.9999		Motkonto for memoriakontiene	-15 713 430	-51 038 871

KOMMENTARER TIL BALANSEN 2019

Punkt 1 - Mellomregnskap mellom Mandal kommune og selskap som kommunen fører regnskap for:

Se note 12 for kortsiktige fordringer og gjeld pr. 31.12.2019

Punkt 2 - Fond Agder Energi-midler

Midler fra salg av Agder Energi-aksjer, står på ubundet investeringsfond, med en rest på 9 937 598,01,-. Avkastning er inntektsført i driftsregnskapet. Midlene har vært plassert i bank, men i 2012 ble 100 mill. brukt til ekstraordinære avdrag på lån. Ved omklassifisering av Obligasjonsforetaket III fra anleggsmidler til omløpsmidler i 2014, ble 3 millioner tilbakeført til dette fondet.

Punkt 3 - Drifts- og anleggsmidler - aktivering og avskrivning

Anskaffelse av drifts- og anleggsmidler med anskaffelseskost på mer enn kr 100 000,- og levetid over 3 år er aktivert, og avskrives ihht. Gjeldende avskrivningsregler. Varige driftsmidler aktiveres etter anskaffelseskost. Avskrivningsgrunnlaget er historisk kostpris.

Punkt 4 - Påløpte, ikke betalte renter og avdrag

Kommunens renteutgifter og avdragsutgifter er periodisert. Påløpte, ikke betalte renter pr 31.12.2019 er utgiftsført i driftsregnskap mot kortsiktig gjeld. Beregnet påløpt avdrag på avdragsfrie obligasjonslån er utgiftsført i driftsregnskapet, og avregnet årets låneopptak ved refinansiering.

Punkt 5 - Bundne driftsfond tilhørende kommunale samarbeid:

Konto	Konto (T)	Beløp
251080334	Lindesneslosen - BufDir	-111 442
251080510	Kom i Fokus Vest Agder (kulturskolen)	-45 038
251080512	Talentutvikling Lindesnes- og Listerregionen	-50 010
		-206 490

Note nr. 1 - REGNSKA PSRINSIPPER

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året, som vedrører kommunens virksomhet, fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet, gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger regnskapsføres brutto, også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet for 2019, enten de er betalt eller ikke (anordningsprinsippet).

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Ubrukt del står registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunkt for regnskapsavleggelsen, anslås et beløp, hvis dette kan estimeres rimelig sikkert.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk for kommunene. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje, er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS nr. 4, Avgrensning mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå, utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet, utover standarden ved anskaffelsen, utgiftsføres i investeringsregnskapet, og aktiveres som anleggsmiddel i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50, med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån, jfr KL § 50 nr. 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet/tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående, er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende på det tidspunkt gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyr, provisjon mv), samt over- og underkurs er finansutgifter og -inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld, etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerebetalinger beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003, og ny veileder som trådte i kraft i 2013.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerebetalinger etter selvkostprinsippet, følges samme retningslinjer.

Leie-/leasingavtaler

Avtaler om leie/leasing av eiendeler behandles i henhold til Kommunal regnskapsstandard nr. 8. Finansiell leie/leasing av eiendeler balanseføres, og leasingutgiftene føres som renter og avdrag i driftsregnskapet. Ved avtale om operasjonell leie/leasing føres den årlige leien som ordinære leieutgifter i regnskapet.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene for mva-loven for tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet, krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statistiskudd i inntektssystemet.

Note nr. 2 - PENSJONSFORPLIKTELSE, PENSJONSMIDLER OG PREMIEAVVIK

Mandal kommune har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK).

Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp til fond til dekning av fremtidige AFP-pensjoner. Kommunen dekker pensjonsforsikring for denne gruppen gjennom tilskudd til utjevningsordning i KLP og SPK.

I henhold § 13 i forskriften til årsregnskapet skal driftsregnskapet belastes for pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering.

Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsforsikringen, og det vil derfor normalt være en forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes som premieavvik, og skal inntektsføres eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket ble tilbakeført over 15 år tom. 2010. Avvik for 2011 og senere skal amortiseres over 10 år, og avvik for 2014 og senere amortiseres over 7 år. I 2019 ble det endret til årlig amortisering.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balanse som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Hovedstørrelser i regnskapstallene 2019: (beløp i hele tusen kr)

Balanseposter	31.12.2019	31.12.2018	Endring
Pensjonsmidler KLP	1 199 331	1 152 049	47 282
Pensjonsforpliktelser KLP	1 337 210	1 264 747	72 463
Pensjonsmidler SPK	174 577	154 912	19 665
Pensjonsforpliktelser SPK	218 401	221 342	-2 941

Driftsregnskap	2019
Premieavvik KLP 2019 inntektsført	-22 809
Arbeidsgiveravgift av premieavvik KLP 2019 inntektsført	-3 216
Amortisering av tidl. års premieavvik KLP utgiftsført	53 109
Arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik KLP utgiftsført	7 488
Premieavvik SPK 2019 inntektsført	-1 018
Arbeidsgiveravgift av premieavvik SPK 2019 inntektsført	-144
Amortisering av tidl. års premieavvik SPK inntektsført	-1 534
Arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik SPK inntektsført	-216
Totalt utgiftsført i driftsregnskapet 2019	31 660

Mandal kommune har utgiftsført premie til pensjonsordningen som faktisk er innbetalt til KLP og SPK i driftsregnskapet 2019.

Innbetalt pensjonspremie til KLP er høyere enn den aktuarberegnete pensjons-kostnaden i 2019 og avviket mellom premien og kostnaden på 26 025 tusen er ført som inntekt i driftsregnskapet (Inkl. arbeidsgiveravgift).

Innbetalt pensjonspremie til SPK er høyere enn den aktuarberegnete pensjons-kostnaden i 2019 og avviket mellom premien og kostnaden på 1 162 tusen er ført som inntekt i driftsregnskapet (Inkl. arbeidsgiveravgift).

Netto utgiftsføring av premieavviket for KLP og SPK får dermed innvirkning på årets driftsresultat.

Det er viktig å være oppmerksom på at inntekts-/utgiftsføring av avviket mellom pensjonspremie og pensjonskostnad ikke har en tilsvarende likviditetseffekt.

I driftsregnskapet for 2019 er det utgiftsført all akkumulert premieavvik tom 2018. Ved sammenslåing til nye Lindesnes kommune er det vedtatt at vi går over til 1 års amortisering, og det er dermed 27,2 millioner, årets premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift, som skal amortiseres i 2020.

Amortiserte utgifter til føring i 2020 utgjør 27,2 millioner.

Note nr. 2 - PENSJONSFORPLIKTELSER, PENSJONSMIDLER OG PREMIEAVVIK

KOMMUNAL LANDSPENSJONSKASSE - KLP Premieavvik - Pensjonsmidler / -forpliktelser

Årets pensjonskostnad	2019	2018
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	56 276 082	53 729 585
Rentekostnader av påløpt pensjonsforpliktelse	52 267 246	49 364 136
Brutto pensjonskostnad	108 543 328	103 093 721
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-50 848 582	-48 883 721
Netto pensjonskostnad ekskl. adm.kostnader	57 694 746	54 210 000
Sum amortisert premieavvik tom 2018	53 109 458	9 076 301
Administrasjonskostnad	3 474 143	4 141 668
Samlet pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	114 278 347	67 427 969
Årets premieavvik		
Innbetalt premie/tilskudd inkl. adm.kostnad	83 977 834	75 303 681
Administrasjonskostnad	-3 474 143	-4 141 668
Årets netto pensjonskostnad ekskl. adm.kostnad	-57 694 746	-54 210 000
Årets premieavvik	22 808 941	16 952 013
Arbeidsgiveravgift, 14,1% av premieavviket	3 216 061	2 390 234
Akkumulert og amortisert premieavvik		
Akkumulert premieavvik 1.1	53 109 458	45 233 724
Årets premieavvik	22 808 941	16 952 013
Sum amortisert premieavvik	-53 109 458	-9 076 301
Akkumulert premieavvik 31.12	22 808 941	53 109 436
Arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik	3 216 061	7 488 430
Estimatavvik		
Estimatavvik forpliktelse	7 395 737	24 053 471
Estimatavvik pensjonsmidler	40 594 833	20 904 109
Brutto estimatavvik	47 990 570	44 957 580
Spesifisert pensjonsforpliktelse		
Påløpt pensjonsforpliktelse 1.1	-1 264 747 258	-1 223 147 522
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-56 276 082	-53 729 585
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-52 267 246	-49 364 136
Utbetalte pensjoner	43 475 839	37 440 514
Amortisert estimatavvik forpliktelser (balanseføres fullt ut fra 2011)	-7 395 737	24 053 471
Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12	-1 337 210 484	-1 264 747 258
Spesifiserte pensjonsmidler		
Verdi av pensjonsmidler 1.1	1 152 049 385	1 048 540 056
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	50 848 582	48 883 721
Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	80 503 691	71 162 013
Utbetalte pensjoner	-43 475 839	-37 440 514
Amortisert estimatavvik midler (balanseføres fullt ut fra 2011)	-40 594 833	20 904 109
Estimert pensjonsmidler 31.12	1 199 330 986	1 152 049 385
Netto balanseført pensjonsforpliktelse (før avgift)	-137 879 498	-112 697 873
Arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse (sats 14,1%)	-19 441 009	-15 890 400
Økonomiske forutsetninger (i %)		
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (G)	2,97 %	2,97 %
Forventet pensjonregulering	2,20 %	2,20 %
Forventet avkastning	4,50 %	4,50 %

SPK PREMIEAVVIK - Pensjonsmidler/-forpliktelse

	2019	2018
Årets pensjonskostnad		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	12 235 315	13 002 180
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	7 929 452	8 013 075
Brutto pensjonskostnad	20 164 767	21 015 255
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-6 430 792	-5 965 351
Netto pensjonskostnad ekskl. adm.kostnader	13 733 975	15 049 904
Sum amortisert premieavvik tom 2018	-1 534 016	116 005
Administrasjonskostnad	429 364	430 502
Samlet pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	12 629 323	15 596 411
Årets premieavvik		
Forfalt premie inkl. adm.kostnad	15 181 619	14 358 885
Administrasjonskostnad	-429 364	-430 502
Netto pensjonskostnad	-13 733 975	-15 049 904
Årets premieavvik	1 018 280	-1 121 521
Arbeidsgiveravgift, 14,1% av premieavviket	143 577	-158 134
Akkumulert og amortisert premieavvik		
Akkumulert premieavvik 1.1	-1 534 030	-296 492
Årets premieavvik	1 018 280	-1 121 521
Sum amortisert premieavvik - inkl. rest innbetalt 2019 før sammenslåing	1 534 016	-116 005
Akkumulert premieavvik 31.12	1 018 266	-1 534 018
Arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik	143 576	-216 297
Årets estimatavvik		
Estimatavvik forpliktelse	-23 105 850	-18 265 783
Estimatavvik pensjonsmidler	1 568 044	18 270 351
Brutto estimatavvik	-21 537 806	4 568
Spesifisert pensjonsforpliktelse		
Påløpt pensjonsforpliktelse 1.1	-221 342 141	-218 592 669
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-12 235 315	-13 002 180
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-7 929 452	-8 013 075
Utbetalte pensjoner	0	0
Amortisert estimatavvik forpliktelse (balanseføres fullt ut fra 2011)	23 105 850	18 265 783
Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12	-218 401 058	-221 342 141
Spesifiserte pensjonsmidler		
Verdi av pensjonsmidler 1.1	154 961 711	153 338 328
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	6 430 792	5 965 351
Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	14 752 255	13 928 383
Utbetalte pensjoner	0	0
Amortisert estimatavvik midler (balanseføres fullt ut fra 2011)	-1 568 044	-18 270 351
Estimert pensjonsmidler 31.12	174 576 714	154 961 711
Netto balanseført pensjonsforpliktelse (før avgift)	-43 824 344	-66 380 430
Arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse	-6 179 233	-9 359 641
Økonomiske forutsetninger (i %)		
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (G)	2,97 %	2,97 %
Forventet avkastning	4,00 %	4,20 %

Note nr. 3 - KAPITALKONTO

KAPITALKONTO			
Balanse 1.1		Balanse 1.1	
(underskudd i kapital)		(kapital)	
		-679 879 799	
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	0	Aktivering av fast eiendom (inv. overf. til utstyr mv) og anlegg	-162 439 438
Nedskrivninger fast eiendom	0	Oppskrivning av fast eiendom	0
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	43 102 021	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	-19 486 904
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Kjøp av aksjer og andeler (KLP)	-2 923 676
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	23 209 147	Kjøp av andre aksjer og andeler	-2 645 472
Finansiell leasing	0	Oppskrivning av aksjer og andeler	
Salg av aksjer og andeler		Utlåen formidlings/startlåen	-62 188 493
Nedskrivning av aksjer og andeler	0	Utlåen sosiale låen	-264 667
Avdrag på formidlings/startlåen	26 615 838	Utlåen egne midler	
Avdrag på sosiale låen	230 379	Oppskrivning sosiale utlåen	0
Mottatt tilbakebetaling forskuttering	0	Ekstraord. Avdrag forvaltningslåen	-15 600 000
Nedskrivning utlåen	361 421	Avdrag forvaltningslåen	-3 380 454
Avskrivning sosial utlåen	0	Avdrag på eksterne låen	-50 500 000
Avskrevet andre utlåen	0	Ekstraordinært avdrag	-1 000 000
Økte pensjonsforpliktelser	69 522 143	Økte pensjonsmidler	-66 896 604
Bruk av midler fra eksterne låen	148 286 856	Tapsdeling, nedskr. Låen Husbanken	
Bruk av midler fra eksterne låen formidlingslåen	62 188 493		
Økt arb.g.avg. pensjonsforpliktelse	370 201	Red. arb.g.avg. pensjonsforpliktelse	
Sum endringer	373 886 499		-387 325 708
Balanse 31.12		Balanse 31.12	
Kapitalkonto	-693 319 007	(underskudd i kapital)	

Note nr. 4 - ARBEIDSKAPITALEN

Kapittel	Balansen	31.12.2019	01.01.2019	Endring
2.1	Omløpsmidler	376 604 348	442 676 539	
2.3	Kortsiktig gjeld	-154 424 331	-164 871 789	
Endring arbeidskapital i balansen		222 180 017	277 804 750	-55 624 733
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)				35 820 317
Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet				-19 804 416

Driftsregnskapet 2019		Investeringsregnskapet 2019		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
+ Sum inntekter 600 - 890	1 342 865 282	+ Sum inntekter 600 - 905	42 242 946	
- Sum utgifter 010 – 590, 690	1 385 875 734	- Sum utgifter 010 – 500, 690	186 763 915	
+ Avskrivninger 590	66 311 168			
+ Ekst. finans- innt./-transer 900-905, 909, 920	28 297 312	+ Eksterne finans. transer 910, 920, 929	237 091 188	
- Ekst. finans- utg./-transer 500, 509, 510, 520	78 022 640	- Eksterne finans. transer 510, 520, 529	85 950 023	
Sum/differanse	-26 424 612	Sum/differanse	6 620 196	-19 804 416

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0

Note nr. 5 - EGENKAPITAL

Kapittel	Balansen	31.12.2019	01.01.2019	Endring
2.5	Egenkapital	-899 408 137	-905 773 344	
2.5990	Kapitalkonto	-693 319 007	-679 879 799	
Differanse		-206 089 130	-225 893 545	19 804 416

Driftsregnskapet 2019		Investeringsregnskapet 2019		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
- Sum bruk av avsetninger, 930:960	68 660 991	- Bruk av tidligere års udisponert, 930	0	
- årets underskudd, 980	0	- Bruk av disposisjonsfond, 940	0	
		- Bruk av ubundne investeringsfond, 948	2 923 676	
		- Bruk av bundne driftssfond, 950	833 233	
		- Bruk av bundne investeringsfond,	13 699 933	
		- Udekket i år, 980	0	
+ Sum avsetninger, 530:570	31 088 228	+ Inndekking av tidligere års udekket, 530	0	
+ årets overskudd, 580	11 148 151	+ Avsetning til ubundne investeringsfond, 548	0	
- Overføring til invest. regnskapet, 570	0	+ Avsetning til bundne investeringsfond, 550	24 077 037	
		+ Udisponert i år, 580	0	
Sum/differanse	-26 424 612	Sum/differanse	6 620 195	-19 804 416

Avstemming mellom	Beløp
Differanse	0

Note nr. 6 - ANLEGG OG LANGSIKTIG GJELD

Kapittel	Balansen	31.12.2019	01.01.2019	Endring
2.2	Anleggsmidler (+ v/økning)	3 621 450 371	3 398 123 922	223 326 449
2.4	Langsiktig gjeld (- v/økning)	-2 944 222 251	-2 770 155 328	174 066 923
Differanse				49 259 526
2.9100/ 2.9110	Memoriakonto for ubrukte lånemidler (+ økning / - reduksjon)			-35 820 317
Sum endring i balansen (beregnet endring kapitalkonto)				13 439 208

Kapittel	Balansen	31.12.2019	01.01.2019	Endring
2.5990	Kapitalkonto	-693 319 007	-679 879 799	-13 439 208

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0

Note nr. 7 - GARANTIER GITT AV KOMMUNEN

NOTE Garantier gitt av kommunen – nedkvittert per 31.12		
Garanti gitt til	Garantibeløp pr 31.12	Garantien utløper
Mandal Parkering AS	0	2019
Mandal Parkering AS	7 867 280	2039
Mandal Parkering AS	2 727 000	2042
Brannvesenet Sør IKS	1 796 666	2038
DDV	4 652 797	Løpende
Sum garantier	17 043 743	

Brannvesenet Sør IKS:

Deltakerkommunene har garantert for et lån på inntil 10 millioner. Mandal kommunes del er 28,65%. Pr. 31.12.2019 er lånet 6 274 087,-, og Mandal kommunes del blir da kr 1 796 666,-.

DDV:

Iflg. Samarbeidsavtalen for DDV, §11, så hefter kommunene solidarisk for gjeld som DDV har, Mandals del er 22%. Pr. 31.12.2019 er lånene på til sammen 21 331 999,-. Mandal kommunes del blir da 4 652 797,-.

Note nr. 8 - FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Aktiva klasse	Eierandel	Bokført verdi Pr. 31.12.2019	Bokført verdi Pr. 31.12.2018
Egenkapitalinnskudd KLP		36 479 494	33 555 818
Agder Museum IKS - andel	5 %	50 000	50 000
Aksjer Agder Energi A/S	2 %	161 000 000	161 000 000
Ime Verksted A/S, 500 aksjer pålyd kr 1.000	100 %	500 000	500 000
Maren A/S, 1430 aksjer (Stemmeandel 50%)	71,50 %	715 000	715 000
Mandal Parkering A/S	100 %	1 000 000	1 000 000
Halse Eiendom A/S	100 %	2 877 565	2 877 565
Vigeland's Hus AS - aksjer	22,06 %	150 000	150 000
Lindesnesregionen Næringshave A/S - aksjer	19,60 %	750 000	750 000
Malmø Hotell AS	100,00 %	3 990 233	3 990 233
SKAP Kreative Folkehøyskole AS - 8 aksjer		50 000	50 000
Mandal Havn Strømsvika Holding AS		5 857 400	5 000 000
Varodd AS, 244 aksjer pålyd. 2 000,-	1,47 %	488 000	488 000
Holum Vannverk AL	32 andeler pålyd. Kr 1.000	32 000	32 000
Biblioteksentralen A/L	4 andeler pålyd. Kr 1.200	4 800	4 800
Studenthybler Sogn	3 andeler pålyd. Kr 8.000	24 000	24 000
Studenthybel Fantoft	2 andeler pålyd kr 8.000	16 000	16 000
Borettslag Buråsen	10 adeler pålyd kr 1.000	10 000	10 000
Foreningen Nordens Hus	1 andel pålyd. Kr 500	500	500
DES-klubben 10 leiligheter		3 191 610	3 191 610
Sum		217 186 602	213 405 526

Spesifikasjon

Fisjon Halse Eiendom A/S	Balanse pr. 1.1.19	Balanseverdi 31.12.19	Endring
Halse Eiendom A/S	2 877 565	2 877 565	0
Malmø Hotell As	3 990 233	3 990 233	0
AKSJER OG ANDELER	6 867 798	6 867 798	0

Det ble i 2010 opprettet 4 nye aksjeselskap, med Mandal kommune som 100% aksjonær. Disse ble opprettet ved utfisjonering fra Halse Eiendom AS. Balanseverdier ble overført i 2010, totalverdien var uendret, og anskaffelseskost ved opprettelsen ble valgt som verdsettelse.

Aktiviteten i Halse Eiendom er redusert. Men man vurderer tomteverdien så høy at bokført aksjeverdi anses å kunne bli stående i balansen.

Malmø Hotell As overførte litt under halvparten av tomte til Mandal kommune 21.12.2017, og ble tinglyst sammen med salg videre til Gazza eiendom AS 2.1.2018. Malmø Hotell AS ble nedskrevet 50% i 2018, til 3 990 233,-.

Aksjeposten i MSHS (Mandal Havn Strømsvika Holding AS) er økt med 857 400,- i 2019. Dette som følge av Bystyrets vedtak 5. september om å benytte sin forkjøpsrett til Åseral kommunes aksjepost.

Note nr. 9 - FINANSIELLE OMLØPSMIDLER

Aktiva klasse	Markeds- verdi	Bokført verdi 31.12.2019	Årets resultatførte verdiendring
Aksjer:			
Orkla ASA A-aksjer (700 à 51,15)	62 272	62 272	14 644
Storebrand ASA Ordinære (1250 à 29,52)	86 275	86 275	9 225
Sum	148 547	148 547	23 869

Orkla ASA A-aksjer og Storbrand ASA har i 2019 gitt et utbytte på kr. 5 570,-,-.

Kommunens eksponering i markedet og fordeling av plasseringen på aktivaklasser er innenfor de vedtatte rammer i henhold til kommunens finansreglement.

Finansiell markedsrisiko

Markedsrisiko	Risikoen for tap som følge av endringer i priser og kurssvingninger i de markedene kommunene er eksponert, herunder:
Renterisiko	Renterisiko representerer risikoen for at verdien på lån og plasseringer i rentebærende verdipapirer endrer seg når renten endrer seg. Går renten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende verdipapirer ned (og motsatt).
Likviditetsrisiko	Likviditetsrisiko representerer faren for at midler ikke kan transformeres til kontanter i løpet av en rimelig tidsperiode.
Valutarisiko	Valutarisiko representerer risikoen for tap pga. kurssvingninger i valutamarkedet.
Systematisk risiko i aksjemarkedet (generell markedsrisiko)	Systematisk risiko er forbundet med sannsynligheten for at det aktuelle aksjemarkedet vil stige eller falle - både på kort og lang sikt.
Usystematisk risiko i aksjemarkedet (selskapsrisiko)	Usystematisk risiko er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle investeringsobjekt (selskap) en investerer i, vil stige eller falle i forhold til verdien på markedet - både på kort og lang sikt.

Postene er gjennomgått, og vurderes å være tilstede, og at verdien er reell.

Note nr. 10 FOND

Kapittel	Balansen	31.12.2019	01.01.2019	Endring
2.56	Disposisjonsfond	-144 138 760	-160 754 016	
2.55	Bundne invest. fond	-28 433 400	-18 029 320	
2.53	Ubundne invest. fond	-9 937 598	-12 861 274	
2.51	Bundne driftsfond	-17 371 374	-24 082 376	
Sum	Fond	-199 881 132	-215 726 986	15 845 854

Driftsregnskapet		Investeringsregnskapet		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
940	40 136 045	940 + 948	2 923 676	
540	23 520 789	548	0	
Differanse	-16 615 256	Differanse	-2 923 676	-19 538 932
950	13 418 233	950	833 233	
550	7 567 439	958	13 699 933	
		550	24 077 037	
Differanse	-5 850 794	Differanse	9 543 872	3 693 078
Endring drifts- og investeringsregnskapet				-15 845 854

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0

Avsetninger og bruk av avsetninger

Disposisjonsfond	Beløp
Beholdning 01.01	-160 754 016
Avsetninger til fondet	-23 520 789
Bruk av fondet i driftsregnskapet	40 136 045
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	0
Beregnet beholdning 31.12	-144 138 760
Beholdning fra balanse 31.12	-144 138 760
Differanse	0

Ubundne investeringsfond	Beløp
Beholdning 01.01	-12 861 274
Avsetninger til fondene	0
Bruk av fondene	2 923 676
Beregnet beholdning 31.12	-9 937 598
Beholdning fra balanse 31.12	-9 937 598
Differanse	0

Bundne driftsfond	Beløp
Beholdning 01.01	-24 082 376
Avsetninger til fondene	-7 567 439
Bruk av fondet i driftsregnskapet	13 418 233
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	833 233
Beregnet beholdning 31.12	-17 398 349
Beholdning fra balanse 31.12	-17 371 374
Differanse - renter avsatt fra drift til bundet investeringsfond	-26 975

Bundne investeringsfond	Beløp
Beholdning 01.01	-18 029 320
Avsetninger til fondene	-24 077 037
Bruk av fondene	13 699 933
Beregnet beholdning 31.12	-28 406 425
Beholdning fra balanse 31.12	-28 433 400
Differanse - renter avsatt fra drift til bundet investeringsfond	26 975

Fri egenkapital til drift:	
FRI EGENKAPITAL PR 1.1.2019	-175 860 728
Årets regnskapsmessige mindreforbruk	-11 148 151
Tidligere års mindreforbruk (2018) disponert	15 106 713
Avsatt til disposisjonsfond:	-23 520 789
Herav: VEDTATT AV BYSTYRET, 1A:	
Vedtatt budsjett, avsetning til fond	-8 414 076
Budsjettet avsetning til fond, mindreforbruk 2018	-15 106 713
Disponert del av disposisjonsfond	40 136 045
VEDTATT AV BYSTYRET, 1A:	
Vedtatt bruk av disp.fond	2 700 000
Vedtatt - utgiftsført amortisert premieavvik pr. 2018	46 203 104
Vedtatt redusert bruk av disp.fond	-4 800 000
Ikke vedtatt redusert bruk av disp.fond - sammenslåingsprosjekt	-7 000 000
FRA ENHETENE, ØKONOMIREGLEMENTET, 1B:	
Bruk av integreringsfond, enhetene	3 032 941
FRI EGENKAPITAL TIL DRIFT 31.12.2019	-155 286 911
UBUNDET INVESTERINGSFOND PR 1.1.2019	-12 861 274
Udisponert i investeringregnskapet i år	0
Udekket i investeringsregnskapet i år	0
Bruk av ubundet fond til egenkapitaltilskudd KLP	2 923 676
FRI EGENKAPITAL TIL INVESTERING 31.12.2019	-9 937 598

Konto	Fondstype	Regnskap 2019	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett
15409	Avsetninger til disposisjonsfond - 1B	0	0	0
19408	Bruk av disposisjonsfond - integreringsfond	-3 032 941	0	0
	Netto avsetning disp.fond - 1B	-3 032 941	0	0
15400	Avsetninger til disposisjonsfond - 1A	23 520 789	22 414 076	23 520 789
19400	Bruk av disposisjonsfond - 1A	-37 103 104	0	-44 103 104
	Netto avsetning disp.fond - 1A	-13 582 315	22 414 076	-20 582 315
15500	Avsetninger til bundne fond - 1A	26 976	0	0
15501	Avsetninger til bundne fond - Miljø	409 350	0	0
15508	Avsetninger til bundne fond - selvkost	1 986 824	403 000	403 000
15509	Avsetninger til bundne fond - 1B	5 144 289	500 000	540 000
19500	Bruk av bundne driftsfond - 1A	0	-3 450 435	-3 450 435
19501	Bruk av bundne driftsfond - miljø	-476 689	0	0
19508	Bruk av bundne driftsfond - selvkost	-3 326 803	0	0
19509	Bruk av bundne driftsfond - 1B	-9 614 741	-5 465 772	-7 637 504
	Netto bruk av bundne driftsfond - 1B	-5 850 794	-8 013 207	-10 144 939
09400	Bruk av disposisjonsfond	0	0	-858 000
09480	Bruk av ubunde investeringsfond	-2 923 676	-3 400 000	-2 923 676
	Netto bruk ubundne fond til inv.	-2 923 676	-3 400 000	-3 781 676
05500	Avsetninger til bundne fond	24 077 037	0	0
09500	Bruk av bundne driftsfond	-833 233	0	-320 646
09580	Bruk av bundne investeringsfond	-13 699 933	0	-2 390 032
	Netto bruk bundne fond til inv.	9 543 872	0	-2 710 678
	NETTO AVSETNING TIL FOND	-15 845 854	11 000 869	-37 219 608

Note nr. 11- Interkommunalt samarbeid og IKS 2019

Tekst	Brannvesenet Sør IKS	
	Utgifter	Inntekter
Innbet. Mandal kommune		-13 810 625
Innbet. Marnardal kommune		-2 339 763
Innbet. Audnedal kommune		-1 822 965
Innbet. Åseral kommune		-1 485 546
Innbet. Hægebostad kommune		-1 829 183
Innbet. Farsund kommune		-9 478 912
Innbet. Lyngdal kommune		-7 182 590
Innbet. Lindesnes kommune		-4 157 085
Innbet. Kvinesdal kommune		-5 709 638
Resultat av overføringer		-47 816 307
Ref. sykelønn/fødselspenger		-800 581
Motpost avskrivninger		-1 629 071
Salg av varer og tjenester/leieinntekter		-4 576 209
Mva-kompensasjon		-1 620 330
Andre refusjoner		-961 159
Renter/morarenter		-436 271
Diftsutgifter	60 815 920	
Resultat av virksomheten		2 975 992
Disponering av resultatet		
Bruk av tidligere års mindreforbruk		-686 722
Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk		
Bruk av disposisjonsfond		-2 086 947
Bruk av bundne driftsfond		-610 337
Avsetning til bundet driftsfond	56 993	
Avsetning til ubundet driftsfond	351 021	
Overføring til investeringsregnskapet		
Bruk av selvkostfond		
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	

Tekst	Risøbank IKS	
	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Mandal Kommune		-500 000
Overføring fra fylkeskommunen		-500 000
Resultat av overføringer		-1 000 000
Salg av varer og tjenester		-146 380
Mva-kompensasjon		-142 656
Andre refusjoner		-42 312
Renter/morarenter		-22 669
Diftsutgifter	1 212 564	
Resultat av virksomheten		-141 454
Disponering av resultatet		
Bruk av tidligere års mindreforbruk		-37 140
Bruk av disposisjonsfond		0
Bruk av bundet driftsfond		0
Avsetning til disposisjonsfond	37 140	
Regnskapsmessig mindreforbruk	-141 454	

Tekst	Barnevern Sør	
	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Lindesnes kommune (deltaker)		-20 993 461
Overføring fra Marnardal kommune (deltaker)		-5 801 109
Overføring fra Åseral kommune (deltaker)		-2 183 000
Overføring fra andre kommuner		-371 075
Resultat av overføringer		-29 348 644
Ref. sykelønn/fødselspenger/leieinntekter mv		-2 157 549
Tilfeldige inntekter		-68 718
Statstilskudd		-13 752 515
Driftsutgifter	90 089 879	
Resultat av virksomheten	44 762 453	
Disponering av resultatet		
Bruk av bundne driftsfond	-586 315	
Avsetning til bundet driftsfond	100 000	
Mandal kommunes del	44 276 138	

Tekst	Lindesnesregionens medisinske senter	
	Utgifter	Inntekter
Ref fra Marnardal kommune (deltaker)		-2 078 659,00
Ref. fra Audnedal kommune (deltaker)		-299 040,00
Ref. fra Åseral kommune (deltaker)		-157 752,00
Ref. fra Lindesnes kommune (deltaker)		-4 469 541,00
Ref. fra Mandal kommune (vertskommune)		-14 146 031,00
Refusjon fra andre kommuner		
Resultat av overføringer		-21 151 023
Ref. sykelønn/fødselspenger/leieinntekter mv		-551 741
Diverse inntekter		-2 940 895
Ref. staten		-1 628 549
Andre refusjoner		-388 854
Renteinntekter		-186 523
Driftsutgifter	26 875 743	
Resultat av virksomheten		28 158
Disponering av resultatet		
Avsetning til disposisjonsfond	429 509	
Avsetning til bundne fond	863 370	
Bruk av tidligere års mindreforbruk		-429 509
Bruk av bundne driftsfond		-80 000
Bruk av disposisjonsfond		-863 370
Regnskapsmessig mindreforbruk	-51 842	

Interkommunalt arkiv i Vest-Agder IKS	Eierandel	Tilskudd/kjøp
	11,11 %	
Tilskudd 2019		673 000

Vest-Agder Museet IKS	Eierandel	Tilskudd/kjøp
	5,00 %	
Tilskudd Vest-Agder Museet, avd. Mandal		723 414
Tilskudd til Vigeland Hus		262 677
Tilskudd til Andorsengården		250 000
Ref. Andorsengården		-130 000
Refusjoner fra Vest-Agder Museet IKS		-172 102
Kjøp/diverse driftstilskudd fra Vest-Agder Museet IKS		13 480

Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS	Eierandel	Tilskudd/kjøp
	16,70 %	
Revisjon Mandal kommune 2019		1 060 651
Revisjon Mandal frivillighetssentral		2 565
Revisjon Legater		13 680

Skatteoppkrever i Mandal/Marnardal	Eierandel	Tilskudd/kjøp
Salg av tjeneste til Marnardal kommune	100,00 %	-200 028
Salg av tjeneste til Lindesnes kommune		-33 485

Mandal Havn KF:
Havnevirksomheten er lagt til Mandal Havn KF, som avlegger eget regnskap som skal vedtas av kommunestyret

Note nr. 12 - Fordringer og gjeld til kommunale foretak, IKS og samarbeid

Tekst	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Kommunens samlede fordringer	4 337 996	9 209 703	3 985 148	2 077 936	564 069
Herav fordring på:					
Risøbank IKS	274 995	251 182	304 238	221 300	150 672
Mandal Havnevesen KF	-	-	217 563	1 500 000	187 500
Brannvesenet Sør IKS	-	1 523	298 760	220 166	222 791
Kirkelig fellesråd	-	-	-	-	-
Barnevern Sør - fakturert deltakerkommuner	4 002 481	1 702 928	2 552 514	-	3 106
Landbrukskontoret - Marnardal	60 520	-	139 578	130 970	-
Lindesnesregionens Medisinske senter (LRMS)*	-	7 254 070	472 495	5 500	-
Kommunens samlede gjeld		122 748	37 943	280 539	322 295
Herav kortsiktig gjeld til:					
Brannvesenet Sør IKS	19 460	33 750	36 808	79 630	4 700
Landbrukskontoret - Lindesnes	-	15 697	-	-	12 587
Mandal Havn KF	-	-	-	-	12 659
Kvinesdal kommune - arbeidsgiverkontroll	3 774	-	-	15 567	-
Lindesnesregionens Medisinske senter (LRMS)	-	73 301	1 135	185 342	292 349

* LRMS: Mandal kommunes betaling for 1. halvår 2019 ble fakturert og betalt av Mandal kommune 28.12.2018 for å sikre likviditeten i LRMS

Note nr. 13 - Selvkosttjenester

Selvkostområde VANN	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-14 047 575	-14 034 530	-14 187 674
Direkte kostnader	7 042 645	14 161 268	7 750 297
Indirekte kostnader	139 500		169 172
Kalkulert renteinntekt selvkostfond			-18 359
Netto kapitalkostnader	5 290 599		4 956 689
Overskudd (-)/underskudd (+)	-1 574 830	126 738	-1 329 875
Selvkostandel	112,4 %	99,1 %	110,2 %
Avsetning til selvkostfond/Bruk av selvkostfond	1 574 830	-126 738	1 329 875
Saldo selvkostfond 31.12	3 023 579	1 322 011	1 448 749

(alle beregninger eks mva)

Selvkostområde AVLØP	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-18 641 228	-18 269 000	-19 113 128
Direkte kostnader	15 158 696	16 438 443	15 431 414
Indirekte kostnader	256 919		1 060 927
Kalkulert rente selvkostfond			-120 479
Netto kapitalkostnader	6 963 406		6 375 120
Overskudd (-)/underskudd (+)	3 737 793	-1 830 557	3 633 854
Selvkostandel	83,1 %	100,0 %	83,6 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond	-3 326 803	-3 326 803	-3 633 854
Saldo selvkostfond 31.12	0	0	3 326 803
Memoriaført underskudd	377 458	0	0

(alle beregninger eks mva)

Selvkostområde SLAM (Mandal kommune)	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-3 839 197	-3 716 000	-2 547 252
Direkte kostnader	1 899 973	5 463 752	2 481 873
Indirekte kostnader	23 673		427 196
Kalkulert rente selvkostfond	5 234		17 623
Netto kapitalkostnader	625 989		244 514
Korrigerings av tidligere års feil			-384 070
Overskudd (-)/underskudd (+)	-1 284 328	1 747 752	239 884
Selvkostandel	100,0 %	68,0 %	80,8 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond	411 994	-1 747 752	0
Saldo selvkostfond 31.12	411 994	875 418	0
Redusere memoriaført underskudd			
Memoriaført underskudd	-872 334	872 334	-872 334

(alle beregninger eks mva)

I selvkostberegningen for avløp inngår levering av slam fra deltakerkommunene i Maren AS. Dette blir behandlet i Grønvika renseanlegg, og kjørt videre derfra til Avfall Sør. Dette ble fra 2015 regnet som ev. skattepliktig inntekt, og det ble leveret ligningsoppgave for 2015 og 2017 i 2018. Fra 2019 får Mandal en enerett fra Maren AS til å behandle slammet, og det vil da ikke lenger regnes som skattepliktig inntekt for Mandal kommune. Utgifter og inntekter for slam ble fra 2017 også holdt utenfor selvkostområde avløp.

Selvkostområde OPPMÅLING	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-1 684 527	-2 039 700	-1 242 801
Øvrige driftsinntekter	-182 287	-130 000	-106 513
Direkte kostnader	2 210 795	2 629 115	2 026 661
Indirekte kostnader	288 800		289 243
Netto kapitalkostnader			22
Overskudd (-)/underskudd (+)	632 781	459 415	966 612
Selvkostandel	72,7 %	66,0 %	58,3 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond	0	0	0
Underskudd dekket av kommunens driftsmidler	632 781	459 415	-966 612

Selvkostområde REGULERINGSPLEANER	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-1 158 400	-1 778 443	-1 103 700
Øvrige driftsinntekter	-198 215	-30 000	-605
Direkte kostnader	2 190 047	2 291 113	2 103 090
Indirekte kostnader	337 475		298 854
Netto kapitalkostnader	0	0	0
Overskudd (-)/underskudd (+)	1 170 905	482 670	1 297 637
Selvkostandel	49,7 %	64,1 %	46,0 %
Underskudd dekket av kommunens driftsmidler	1 170 905	482 670	-1 297 637

Selvkostområde BYGGE- OG EIER- SEKSJONERINGSBEHANDLING	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-4 730 694	-6 247 017	-4 517 397
Øvrige driftsinntekter	-228 609	-52 000	-37 059
Direkte kostnader	5 799 788	5 621 199	6 039 147
Indirekte kostnader			576 028
Netto kapitalkostnader	610 200		0
Overskudd (-)/underskudd (+)	1 450 685	-677 818	2 060 719
Selvkostandel	76,5 %	126,4 %	68,8 %
Underskudd dekket av kommunens driftsmidler (+)/ Overskudd til selvkostfond (-)	1 450 685	-677 818	2 060 719

Selvkostområde FEIING	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-2 089 521	-2 075 406	-2 021 410
Direkte kostnader	2 219 229	2 033 864	1 864 912
Indirekte kostnader	0	0	0
Kalkulert renteinntekt selvkostfond	-5 800	0	-3 522
Netto kapitalkostnader	50 495	41 543	56 439
Overskudd (-)/underskudd (+)	174 403	0	-103 581
Selvkostandel	92,1 %	100,0 %	105,2 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond	-174 403	0	103 581

Mandal kommune kjøper feietjenester fra Brannvesenet Sør IKS, som foretar selvkostberegning i forhold til sitt regnskap. Mandal kommune har indirekte kostnader til faktureringen mv. som ikke blir med i beregningen. Mandal kommunes del er 28,65%.

Selvkostområde RENOVASJON	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-17 379 795		-17 289 953
Andre inntekter	-2 558 078		-2 265 394
Direkte kostnader	21 207 378		18 844 994
Indirekte kostnader	0		0
Gevinst/tap salg/utragning anleggsmiddel	0		527 164
Netto kapitalkostnader	1 852 366		1 309 536
Overskudd (-)/underskudd (+)	3 121 871		1 126 348
Selvkostandel	86,2 %		98,9 %
Bruk/avsetning bundet selvkostfond	3 121 871		1 126 348
Subsidiering	0		0

Selvkostområde SLAM (Maren AS)	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-2 948 348		-2 738 912
Andre inntekter	-11 268		0
Direkte kostnader	3 130 491		2 756 312
Indirekte kostnader	0		0
Netto kapitalkostnader	14 315		9 688
Overskudd (-)/underskudd (+)	185 189		27 088
Selvkostandel	94,1 %		99,0 %
Bruk/avsetning bundet selvkostfond	-49 583		-27 088
Memoriaført underskudd	135 606		0

(alle beregninger eks mva)

Kommunes renovasjonstjenster utføres av MAREN AS som er et heleid interkommunalt renovasjonsselskap for Mandalsregionen. Selvkostberegning for husholdningsavfall blir foretatt av MAREN AS.

Selskapets hovedkontor og deponi er på Brennevinsmyra i Mandal kommune. Ovenstående tabell refererer seg til et tilleggsgebyr som innkreves ifm pålagt utbedring, kontroll og vedlikehold av tidligere kommunale deponier i Paradisbukta og på Vestnes i Mandal kommune.

Gebyrfinansierte selvkosttjenester Etterkalkyle 2019

Mandal kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, KMD, feb. 2014)".

Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle:

Samlet selvkost:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
+ Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)
+ Kalkulatorisk rentekostnad
+ Kalkulatorisk avskrivningskostnad
= Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
= Selvkostresultat*

Driftsregnskapet:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområdenes bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.
= Resultat før gebyrinntekter
- Gebyrinntekter
= Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

* Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

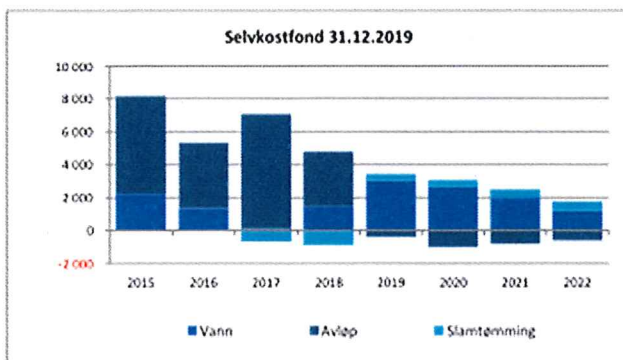
Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2019 var denne lik 2,30 %.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

Retningslinjene fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2019 i sin helhet være disponert innen 2024.

Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylene gir grunnlaget for kommunens gebyrsatsler. Ved budsjettering er det en rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overholde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetning om minst mulig svingninger i de kommunale gebyrene. Resultatet for 2019 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette fører til avvik mellom prognoser i budsjettet for 2020 og etterkalkylen for 2019.

Samlet etterkalkyle 2019

Etterkalkylene for 2019 er basert på regnskap datert 28. januar 2020.

Etterkalkyle selvkost 2019	Vann	Avløp	Slamtemming	Reguleringsp laner	Totalt
Direkte driftsutgifter	7 042 645	15 158 696	1 899 973	2 190 047	26 291 360
Avskrivningskostnad	3 352 976	3 986 816	233 692	0	7 573 484
Kalkulatorisk rente (2,3 %)	1 988 059	2 238 280	14 762	0	4 241 101
Indirekte driftsutgifter (netto)	139 500	256 919	23 673	337 475	757 567
Indirekte avskrivningskostnad	0	645 682	330 441	0	976 124
Indirekte kalkulatorisk rente	411	92 628	47 094	0	140 134
Driftskostnader	12 523 592	22 379 021	2 549 635	2 527 522	39 979 769
+ Tilskudd/subsidiering	0	0	0	1 170 907	1 170 907
- Øvrige driftsinntekter	-278 736	-237 828	-29 837	-198 215	-744 616
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	12 244 856	22 141 193	2 519 798	1 158 400	38 064 247
Gebyrinntekter	13 768 839	18 403 400	3 809 360	1 158 400	37 139 999
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	1 523 983	-3 737 793	1 289 562	0	-924 248
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond 01.01	1 448 749	3 326 803	-872 334	0	3 903 218
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 523 983	-3 737 793	1 289 562	0	-924 248
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	50 847	33 532	-5 234	0	79 145
Selvkostfond 31.12	3 023 579	-377 458	411 994	0	3 058 115

Etterkalkyle selvkost 2019	Bygge- og eliserseksj- saker	Oppmåling			Totalt
Direkte driftsutgifter	5 799 788	2 210 795	0	0	8 010 583
Indirekte driftsutgifter (netto)	610 200	288 800	0	0	899 000
Driftskostnader	6 409 988	2 499 595	0	0	8 909 583
+ Tilskudd/subsidiering	1 450 685	632 781	0	0	2 083 466
- Øvrige driftsinntekter	-228 609	-182 287	0	0	-410 896
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	4 730 694	1 684 527	0	0	6 415 221
Gebyrinntekter	4 730 694	1 684 527	0	0	6 415 221
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	0 %	0 %	100 %
Selvkostfond 01.01	0	0	0	0	0
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	0	0	0	0	0

Etterkalkylene for 2019 er utarbeidet i samarbeid med rådgivningselskapet EnviDan AS som har mer enn 16 års erfaring med selvkostproblematikk og bred juridisk og økonomisk kompetanse knyttet til selvkost.

EnviDans selvkostberegningsmodell Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 300 norske kommuner.

Note nr. 14 - SPESIFIKASJON REGNSKAPSMESSIG MER-/MINDREFORBRUK DRIFT

Regnskapsmessig merforbruk	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018	Budsjett 2018
Tidligere opparbeidet merforbruk	0	0	0	0
Årets inndekking av merforbruk	0	0	0	0
Nytt merforbruk i regnskapsåret	0	0	0	0
Totalt merforbruk til inndekking	0	0	0	0

Regnskapsmessig mindreforbruk	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018	Budsjett 2018
Tidligere opparbeidet mindreforbruk	-15 106 713	-15 106 713	-11 862 277	-11 862 277
Årets disponering av mindreforbruk	15 106 713	15 106 713	11 862 277	11 862 277
Nytt mindreforbruk i regnskapsåret	-11 148 151		-15 106 713	
Totalt mindreforbruk til avsetning	-11 148 151	0	-15 106 713	0

Note nr. 15 - SPESIFIKASJON UDEKKET/DISPONIBELT INVESTERINGSREGNSKAPET

Regnskapsmessig udisponert	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Tidligere opparbeidet udisponert	0	0	0
Årets disponering	0	0	0
Nytt udisponert i regnskapsåret	0	0	0
Totalt udisponert til disponering	0	0	0

Regnskapsmessig merforbruk	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Tidligere opparbeidet udekket	0	0	0
Årets avsetning til inndekking	0	0	0
Nytt udekket i regnskapsåret	0	0	0
Totalt udekket til inndekking	0	0	0
Resterende antall år for inndekking	0	0	0

Note nr. 16 - Kommunens skatteinntekter og rammetilskudd 2017-2019

(-tall i hele tusen kroner)

	Regnskap 2019	Økning %	Regnskap 2018	Økning %	Regnskap 2017	Økning %
Skatteinntekter	413 446	3,80 %	398 288	3,61 %	384 424	5,17 %
Rammetilskudd	486 610	4,63 %	465 054	3,54 %	449 164	2,64 %
Sum skatter/rammetilskudd	900 056	4,25 %	863 342	3,57 %	833 588	4,98 %

NØKKELTALL

	2019	2018	2017
Skattedekningsgrad	31,33	32,44	31,85

Viser hvor stor del av kommunens driftsutgifter (ekskl. rente-/avdragsutgifter og avskrivninger) som dekkes av skatteinntekter.

	2019	2018	2017
Skatte- og rammetilskuddsgrad	68,21	70,31	69,06

Viser hvor stor del av kommunens driftsutgifter (ekskl. rente-/avdragsutgifter og avskrivninger) som dekkes av skatter og statlig rammetilskudd.

Note nr. 17 - ANLEGGSMIDLER

Anleggsmidler 2019								
Mandal Kommune (MK)								
Periode 201900 - 201912								
	Anskaffelses- kost 1.1.	Tilgang	Anskaffelses- kost 201912	Akk. avskrivninger 1.1	Avskrivning	Akk. avskrivning 201912	Bokført verdi 1.1.	Bokført verdi per 201912
Anlegg 10 års avskrivning (10)	228 146 026	17 389 422	245 535 448	-116 933 485	-20 404 831	-137 338 316	111 212 541	108 197 132
Anlegg 20 års avskrivning (20)	4 593 039	-	4 593 039	-174 010	-229 652	-403 662	4 419 029	4 189 377
Anlegg 20 års avskrivning (Faste installasjoner) (21)	221 685 063	5 901 986	227 587 049	-173 378 624	-7 202 929	-180 581 553	48 306 439	47 005 496
Anlegg 40 års avskrivning (40)	958 831 082	148 613 777	1 107 444 859	-204 085 594	-23 900 694	-227 986 287	754 745 488	879 458 572
Anlegg 5 års avskrivning (05)	16 624 617	2 097 482	18 722 099	-9 545 597	-2 574 664	-12 120 261	7 079 020	6 601 838
Anlegg 50 års avskrivning (50)	583 076 050	5 642 196	588 718 246	-107 010 454	-11 998 398	-119 008 851	476 065 596	469 709 395
Ikke avskrivbare anlegg (99)	218 757 756	2 281 479	221 039 235	-	-	-	218 757 756	221 039 235
SUM AVSKR. BOK LØD1	2 231 713 633	181 926 342	2 413 639 975	-611 127 762	-66 311 168	-677 438 930	1 620 585 870	1 736 201 044

Anleggsmidler - aktivering og avskrivning:

Anskaffelse av drifts- og anleggsmidler med anskaffelseskost på mer enn 100 000,-, og med en levetid på minst 3 år, er aktivert og avskrives i henhold til gjeldende avskrivningsregler. Varige driftsmidler aktiveres etter anskaffelseskost. Avskrivningsgrunnlaget er historisk kostpris.

Note nr. 18 - AVDRAG PÅ GJELD

Avdrag	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Regnskap 2018
Betalt avdrag (formidlingslån)	3 380 454		3 890 977
Ekstraordinært avdrag	1 000 000	1 000 000	11 000 000
Ekstraordinært avdrag - formidlingslån	15 600 000	15 600 000	14 606 382
Sum utgiftsført investering	19 980 454	16 600 000	29 497 360
Bokførte avdrag	50 500 000	50 500 000	47 500 000
Beregnet og bokført budsjettert minus betalt			
Sum utgiftsført drift	50 500 000	50 500 000	47 500 000
Avdrag totalt	70 480 454	67 100 000	76 997 360
Tapsført forvaltningslån			205 033
Ikke budsjettert avdrag i investeringsregnskapet	3 380 454	-3 380 454	0
Kommunen er innenfor lovens minstekrav til avdrag.			

FORENKLET MODELL UTEN TOMTER 2019

Sum avskrivninger 2019 (ekskl. tomter)	66 311 168
Sum bokført verdi 01.01.2019	1 401 828 114
Lånegjeld inkl Startlån - ubrukte formidlingslån - utlån 01.01.2019	980 134 066
Minsteavdrag 2019	46 363 626

Note nr. 19 - Kommunens gjeldsforpliktelser - Type gjeld og långivere

Lån opp-tatt år	Innløses dato	Opprinn. lånebeløp	Låne-giver	Kontonr.	Lånets formål	Netto Låneopptak Refinansiering 2019	Betalte avdrag 2019	Husbanklån Tapsdeling	Renter utg.- ført i regn-skapsåret	Kontraktsmessig gjeld 2019
94	1.09.2020	14 780 000	Husbanken	245395001	Utb. Omsorgssenter					852 962
95	1.09.2020	1 870 000	Husbanken	245395002	Omsorgss. tillegg		1 104 803		37 504	765 197
03	1.10.2020	4 082 798	Husbanken	245395004	Samlede lån 2 husbanken		240 164		2 290	240 164
10	1.4.2036	30 000 000	Husbanken	245395006	Startlån 2010		13 452 655		110 322	-
11	1.4.2035	20 000 000	Husbanken	245395007	Startlån 2011 - 1		1 419 912		697 739	14 443 009
11	1.10.2035	15 000 000	Husbanken	245395008	Startlån 2011 - 2					15 000 000
12	1.3.2037		Husbanken	245395009	Startlån 2012		846 414		434 714	18 532 116
13	1.09.2043		Husbanken	245395010	Startlån 2013		2 785 718		134 607	7 313 458
14	1.05.2044	29 700 000	Husbanken	245395011	Startlån 2014		475 755		461 698	29 224 245
15	1.5.2044/2045	35 000 000	Husbanken	245395012	Startlån 2015				544 074	35 000 000
16	1.5/1.11.2046	35 000 000	Husbanken	245395013	Startlån 2016				542 043	34 869 315
17		45 000 000	Husbanken	245385014	Startlån 2017				798 559	45 000 000
18		60 000 000	Husbanken	245395015	Startlån 2018				1 010 640	60 000 000
19		60 000 000	Husbanken	245395016	Startlån 2019	60 000 000			542 729	60 000 000
13	19.03.2023	85 000 000	Kommunalbanken	245355001	Kommunalbanken		8 500 000		711 315	29 750 000
15	21.03.2018	256 000 000	KLP	241320003	KLP Obligasjon					0
16	16.09.20180	205 366 000	Danske Bank	241320004	Danske Bank Obligasjon					0
17	15.03.2019	250 000 000	DNB	241320005	DNB Obligasjon	-250 000 000			1 807 361	0
17	18.09.2019	100 000 000	Kommunalbanken	241355001	KLP Obligasjonslån	-100 000 000			1 557 111	0
17	18.03.2020	83 000 000	Kommunalbanken	241355002	KLP Obligasjonslån				1 325 971	83 000 000
18		100 000 000	KLP	245320001	KLP serie lån				1 935 343	100 000 000
18		156 000 000	DNB	241320006	DNB Obligasjon				2 239 813	156 000 000
18		100 000 000	Kommunalbanken	241355003	KNB Obligasjonslån				1 435 778	100 000 000
18		150 000 000	Kommunalbanken	241355004	KNB Obligasjonslån				2 206 750	150 000 000
19		123 000 000	DNB	241320007	DNB Obligasjon	123 000 000				123 000 000
19		100 000 000	KNB	241355005	KNB Obligasjonslån	100 000 000			859 444	100 000 000
19		200 000 000	KNB	241355006	KNB Obligasjonslån	200 000 000			1 759 333	200 000 000
Totalt						133 000 000	28 825 421	0	21 155 138	1 362 990 465
						Netto utgiftsført renteutbytteavtaler		1 881 960		
						Provisjoner, låneomkostninger		142 979		
						Bokførte påløpte renter pr. 31.12		2 287 733		
						BOKFØRTE RENTER OG LÅNEGJELD PR. 31.12		25 467 810		1 362 990 465
						Forvaltningslån				319 382 142
						Lån anlegg selvkostområdet				201 942 026
						Lånegjeld ekskl forvaltningslån og lån anlegg selvkost				841 666 297

AVSTEMMING UBRUKTE LÅNEMIDLER 2019

1.1 KONTO 29100*	51 911 205	KONTO 29999001	-51 911 206
Nye lån	73 000 000		-73 000 000
Avregnet avdrag i låneopptak	41 655 033		-41 655 033
Bruk av lån	-148 286 856		148 286 856
Nytt lån - startlån	60 000 000		-60 000 000
Bruk av lån - formidlingslån	-62 188 493		62 188 493
31.12 KONTO 29100*	16 090 888	KONTO 29999001	-16 090 889

Note nr. 20 - RENTEBYTTEAVTALER

Gjeldsportefølge rentebytteavtaler pr. 31.12.2019

VERDIPAPIRER	FORFALLS- DATO	MARKEDS- RENTE	KUPONG- RENTE	BEHOLDNING 31.12.19	MARKEDS VERDI
RENTEDERIVATER (FAST)					
Renteswap Nordea 11/21 (Mandal)	15.09.2021	1,21	3,50	130 000 000	-4 173 506
Sum rentebytteavtaler fra flytende til fast				130 000 000	-4 173 506
Renteswap Nordea 1141311	01.09.2022	2,28	0,48	60 000 000	1 833 487
Sum rentebytteavtaler fra fast til flytende				60 000 000	1 833 487
SUM RENTEDEIVATER				190 000 000	-2 340 019

Kommunen har bundet opp kr. 190.000.000,- i renteswap med ulik rente og forfallsdato (se tabell). Dette er ordinære rentebytteavtaler som løper til forfall, og som har en negativ markedsverdi på ca. 2,3 millioner. Dette er ikke inntatt i balansen, da det er sikring av rente. Det er utarbeidet sikringsdokumentasjon som viser at dette er rentesikring (kontantstrømsikring) av gjelden i balansen. Viser til punkt 3.4 i gjeldende finansreglement.

Beholdning = anskaffelsekost.

Note nr. 21 - ANALYSE

Likviditetsgrad 1	Likviditetsgrad 2
Formel: = $\frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{kortsiktig gjeld}}$ = Bør være 2 eller større	Formel: = $\frac{\text{Mest likvide omløpsmidler}}{\text{kortsiktig gjeld}}$ = Bør være 1 eller større
2018 = $\frac{442\,676\,539,01}{-164\,871\,788,69}$ = 2,68	2018 = $\frac{309\,400\,050,69}{-164\,871\,788,69}$ = 1,88
2019 = $\frac{376\,604\,347,82}{-154\,424\,330,75}$ = 2,44	2019 = $\frac{271\,988\,631,59}{-154\,424\,330,75}$ = 1,76
Soliditet	Gjeldsgrad:
Formel: = $\frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum eiendeler}}$ = Egenkapital-prosent	Formel: = $\frac{\text{Lånegjeld}}{\text{Egenkapital}}$
2018 = $\frac{-905\,773\,344,00}{3\,840\,800\,460,51}$ = 23,58 %	2018 = $\frac{1\,258\,815\,886,35}{905\,773\,344,00}$ = 138,98 %
2019 = $\frac{-899\,408\,136,83}{3\,998\,054\,718,41}$ = 22,50 %	2019 = $\frac{1\,362\,990\,465,19}{899\,408\,136,83}$ = 151,54 %

Gjeld pr. innbygger:		Netto driftsresultat i forhold til driftsinntekter	
Formel:	$= \frac{\text{Lånegjeld}}{\text{Antall innbyggere}} = \text{Gjeld pr. innbygger}$	Formel:	$= \frac{\text{Netto driftsresultat}}{\text{Driftsinntekter}}$
2018	$= \frac{-1\,258\,815\,886,35}{15659} = 80\,389,29$	2018	$= \frac{31\,171\,628}{1\,305\,544\,390} = 2,39\%$
2019	$= \frac{-1\,362\,990\,465,19}{15659} = 87\,041,99$	2019	$= \frac{-26\,424\,612}{1\,342\,865\,282} = -1,97\%$
Egenfinansiering av investeringer			
Formel:	$= \frac{\text{Kapitalkonto}}{\text{Anleggsmidler}}$		
2018	$= \frac{-679\,879\,798,55}{3\,398\,123\,921,50} = 20,01\%$		
2019	$= \frac{-693\,319\,007,03}{3\,621\,450\,370,59} = 19,14\%$		

LIKVIDITETEN PR. 31.12.2019:		
Arbeidskapital (Egenkapitalens fondsdel)		-206 089 130
Disposisjonsfond	2.56	-144 138 760
Bundne driftsfond	2.51	-17 371 374
Ubundne investeringsfond	2.53	-9 937 598
Bundne investeringsfond	2.55	-28 433 400
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	2.581	4 940 154
Regnskapsmessig overskudd (mindreforbruk)	2.5950	-11 148 151
Udekket i investeringsregnskapet	25970	0
Akkumulert premieavvik		27 186 825
Reell arbeidskapital		-178 902 305
Herav bundne fond:		
Bundne driftsfond	17 371 374	
Bundne investeringsfond	28 433 400	45 804 774
Likvitet pr. 31.12.2019:		-133 097 531

Note nr. 22 - LØNN LEDELSE OG UTGIFTER REVISJON

LØNN ORDFØRER RÅDMANN

Årslønn ordfører pr. 31.12.2019	988 000
Årslønn rådmann pr. 31.12.2019	1 280 000

REVISORHONORAR

Revisjon Mandal kommune 2019	1 060 651
Legater	13 680
Mandal frivillighetssentral	2 565
TOTALT	1 076 896

Note 23 - STØRRE PÅGÅENDE INVESTERINGSPROSJEKTER

Konto	Konto(T)	Oppstart år	Antatt ferdig år	Total ramme	Regnskap tidligere år	Regnskap 2019	Sum regnskapsført
	Prosjekter vann					24 996 823	
	Prosjekter avløp					6 481 919	
	VA-prosjekter totalt					31 478 742	
90020008	Frøysland idrettshall (oppjustert ramme budsjett 2019)	2015	2019	64 500 000	23 613 800	38 959 340	62 573 140
90020009	Vassmyra ungdomsskole -utbygging	2017	2019	131 300 000	1 411 658	46 260 693	47 672 351
90030006	Forprosjekt helsehus	2016	2024	502 000 000	0	1 968 957	1 968 957
90070027	Veilys - utskifting veilysarmaturer	2017	2019	8 800 000	5 852 553	3 113 059	8 965 612
90070035	Tannklinikken - renovering 2017-2018	2016	2019	7 500 000	7 633 647	39 720	7 673 367
90080009	Rekkefølgekrav - Idrettshall Holum	2015	2019	11 387 000	9 947 503	1 242 720	11 190 223
90080010	Promenade og lekeareal "Slippen" (oppjustert ramme 2019)	2018	2019	20 000 000	1 510 335	4 767 667	6 278 002
90080022	Utbyggingsavtale - promenade Malmø Hotell (oppjustert ramme 2019)	2018	2019	25 900 000	1 379 654	24 500 320	25 879 974
90090001	Skinsnesheia felt B7 (B&E)	2010	2019	15 239 000	14 931 041	557 226	15 488 266
	Andre større prosjekter			786 626 000	66 280 190	121 409 701	187 689 891
	Øvrige, mindre investeringsprosjekter					33 875 472	
	INVESTERING I ANLEGGSMIDLER TOTALT					186 763 915	375 379 783

NETTO FORSKUTTERT STORE INFRASTRUKTURPROSJEKTER:

Konto	Konto(T)	31.12.2018	Endring 2019	31.12.2019
	Sum utgifter	15 905 475		15 905 475
	Sum refusjoner	-2 200 000		-2 200 000
90070024	Speilen - isbane/balløkke (del av 90080001)	13 705 475	-	13 705 475
	Sum utgifter	216 476		216 476
	Sum refusjoner	-11 030 516		-11 030 516
90080001	Utbyggingsavtale Sanden (også 90070024)	-10 814 040	-	-10 814 040
	SUM SANDEN	2 891 435	-	2 891 435
	Sum utgifter	21 272 590		21 272 590
	Sum refusjoner	-8 580 000		-8 580 000
	SUM SÅNUM	12 692 590	-	12 692 590
	Sum utgifter	1 205 939	4 767 667	5 973 606
90080010	Promenade og lekeareal "Slippen"	1 205 939	4 767 667	5 973 606
10001889	Bro til Buen (obs manglet kobling)	46 186 825		46 186 825
38300	Overført fra fylket	-3 000 000		-3 000 000
	Egenfinansiering A T Bro	43 186 825	-	43 186 825
90080003	Utbyggingsavtale Malmø	50 978 493		50 978 493
37709	Ref. fra andre private	-29 502 143		-29 502 143
	Egenfinansiering infra Malmø	21 476 350	-	21 476 350
	SUM MALMØ	65 869 114	4 767 667	70 636 781
		81 453 139	4 767 667	86 220 806

Utbyggingsavtaler med justeringsrett - balanseført 2019

Prosjekt	UTBYGGINGSAVTALER MED JUSTERINGSRETT	Regnskap 2019
90089000	Utbyggingsavtale Skinsnes gård - justeringsrett - mva.komp. (2012)	24 833
90089002	Utbyggingsavtale Ronatunet - justeringsrett - mva.komp. (2014)	64 658
90089005	Utbyggingsavtale Skinsnesheia - justeringsrett - mva. (2015)	-109 797
90089007	Utbyggingsavtale Rona Villa - justeringsrett - mva. (2016)	-28 876
90089008	Utbyggingsavtale Torjusheia - justeringsrett mva.komp. (2018)	-199 977
90089009	Utbyggingsavtale Torjusheia - justeringrett mva. (2018)	-76 766
90089010	Utbyggingsavtale Skinsnesheia B18 - justeringsrett mva.komp (2015 - overtatt 2019)	737 915
90089011	Utbyggingsavtale Skinsnesheia B18 - justeringsrett mva (2015 - overtatt 2019)	707 008
NETTO UTGIFTSFØRT INVESTERINGSREGNSKAPET 2019		1 118 998

Bystyret har vedtatt at vi kan inngå avtaler med utbyggere av boligområder, der de opparbeider vei, vann og avløp. Når anlegget er ferdig, kan det avtales at det overdras til Mandal kommune. Private utbyggere får ikke fradrag for merverdiavgift (ordinær moms), og ikke merverdiavgiftskompensasjon (momskomp) for slike utgifter. Ved overdragelse til kommunen, får kommunen rett til å justere ordinær moms og momskomp med 1/10 hvert år fra ferdigstilling av anleggene. Det er avtalt at utbygger får 96 % av dette beløpet, kommunen beholder 4%.

Notat fra GKRS om justering av inngående ordinær moms og momskomp av 20.9.2012, med endring 18.8.2013 sier noe om hvordan man skal behandle slike avtaler regnskapsmessig.

For regnskapsåret 2013 og 2014 ble avtaler med ordinær moms aktivert netto. De med momskomp ble aktivert netto, og påplussert 1/10 av utgiftsført momskomp hvert år etter dette. Justeringsinntekten kreves inn i 6. termin, og betales til utbygger ca. 15. mars, fratrukket 4% til kommunens administrasjon av avtalen.

Det kom 23.4.2015 en endring i notatet, med konteringsoppsett på deler av transaksjonene. Avtaler til justering fra og med 2015 føres etter dette oppsettet.

Avtaler med ordinær moms aktiveres brutto, og nedskrives med 1/10 av justeringsinntekten hvert år den mottas. Er dermed etter 10 år aktivert netto. Et beløp tilsvarende justeringsinntekten (25 %) føres som langsiktig gjeld, denne reduseres 1/10 hvert år (avdrag). 1/10 av lånemidlene brukes til finansiering av tilskuddet til utbygger hvert år. Tilskuddet reduseres til 96 %, kommunen beholder 4% til administrasjon av ordningen.

Avtaler med momskomp aktiveres brutto. Et beløp tilsvarende justeringsinntekten føres som langsiktig gjeld. Denne reduseres med 1/10 hvert år (avdrag). Det brukes 1/10 til finansiering av justeringsinntekten hvert år. Det overføres 96 % til utbygger, 4% til kommunens administrasjon.

GKRS endret praksis fom 2017. Etter klage fra Bergen kommune, gikk de bort fra at refusjonsbeløpet skal føres som langsiktig gjeld. Det som er ført som avdrag mot langsiktig gjeldt i 2016, er nedskrevet mot kapitalkontoen i 2017.

Note nr. 24 - OPPGAVER OVER LEGATER PR. 31.12.19

Formue pr. 31.12.19						
Legatets navn	Bank	Aksjer/	Sum	Inntekter	Utgifter	Netto tillagt formuen
	innskudd	obl.		2019	2019	
Kjøpmann Carl Bentsens legat	32 564,03		32 564,03	669,95	635,20	34,75
Bankdirektør Ertzeids legat	744 231,90		744 231,90	15 598,01	14 820,00	778,01
Mandal Kommunes legat for humanitær og sos.ins.	577 408,00		577 408,00	12 100,70	11 450,00	650,70
Amanda og Arnvid Nygaards legat	699 527,25		699 527,25	14 391,52	-	14 391,52
Einar og hustru Platous Legat	52 573,60		52 573,60	1 696,54	850,00	846,54
Eriksens Legat for verdig trengende	46 136,32		46 136,32	966,94	917,87	49,07
Harald Bilchfelds legat	52 014,90		52 014,90	293,19	230,00	63,19
Borghild Stiansens legat	117 509,73		117 509,73	3 060,93	2 320,00	740,93
Keiser Nikolaus den 1. Legat	24 073,71		24 073,71	503,98	450,00	53,98
Andreas Tobiansens og Hustru Martines legat	226 530,41		226 530,41	5 345,04	4 450,00	895,04
Mandal Kommunes eldre legater til fordel skole	169 293,70		169 293,70	3 548,09	3 368,04	180,05
Sum	2 741 863,55		2 741 863,55	58 174,89	39 491,11	18 683,78

Note 25 - Mellomværende mellom kommuner som slår seg sammen

Mandal kommune skal slås sammen med Lindesnes og Marnardal kommuner fra 1.1.2020. I regnskapet er det bokført følgende mellomværende mellom Mandal og de to andre kommunenes regnskaper:

Kortsiktige fordringer	Lindesnes	Marnardal
Barnevern Sør	2 914 956	454 659
Kinobilletter		1 500
Diverse refusjoner		21 094
Merarbeid kommunereformen		230 024
Skatteoppkrever	6 928	8 848
SLT-koordinator	162 122	87 582
Matlevering Marnardal eldresenter/dagsenter mv.		199 575
Landbruk		60 520

Kortsiktig gjeld	Lindesnes	Marnardal
GJEST AS	57 000	
Prosjekt lindring	19 318	

